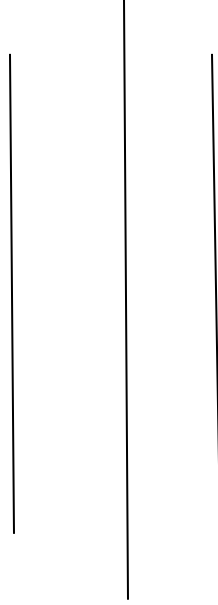

स्थानीय राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन

आ.ब २०८१/८२

चिङ्गाड गाउँपालिका
गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय
अवलचिङ्ग
सुर्खेत

(क) पृष्ठभूमि

सुर्खेत जिल्लामा रहेका नौ वटा स्थानीय तह मध्ये सबै भन्दा सानो एवं उच्च पहाडी क्षेत्रमा पर्ने र कृषि, पशु तथा पर्यटनको उच्च संभावना भएको गाउँपालिका नै हाम्रो चिङ्गाड गाउँपालिका हो । गाउँपालिकाका नागरिकका आधारभूत आवश्यकता परिपूर्ति गर्न आवश्यक पर्ने आन्तरिक एवम् भरपर्दो श्रोतको रूपमा राजस्व रहेको हुन्छ । नेपालको संविधानमा उल्लेख भएका मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिको कार्यान्वयन गर्न एवम् सबूद्ध चिङ्गाड, सुर्खी चिङ्गाडबासी को नारालाई व्यवहारमा रूपान्तरण गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउनका लागि संविधानले परिकल्पना गरेको राजस्व नीति, राजस्वका विश्वब्यापी मान्यता एवम् हाम्रो स्थानीय अवस्था समेतलाई आधार लिई स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित) को दफा ५.२ को १ र २ बमोजिम तोकिएको समिति र समितिका काम, कर्तव्य र अधिकार क्षेत्र अनुसार राजस्वको विश्लेषण गरी राजस्व नीति र करका आधारहरू तय गरी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

(ख) राजस्वको मौजुदा अवस्थाको विश्लेषण

चालु आ.व.२०८०।८१ जेष्ठ मसान्त सम्मको अवस्था हेर्दा पालिकाको आन्तरिक राजस्व खातामा संकलित कर १५,२६,७२५।८२ देखिएको छ । पालिकाले हाल सेवाशुल्क, मालपोत असूली, घरवहाल कर, सवारी साधन कर, वन रोयल्टी, दहत्तर बहत्तर वापत लगायतका कर मात्र असूलीमा नआधार मानी एकीकृत सम्पतीकर लगाईएकोमा उक्त कर पालिका स्तरमा मालपोत करका रूपमा उठाईएको छ र उक्त कर निरासा जनक रहेको छ । यस अवस्थामा आन्तरिक उत्पादन र आयमा आधारित करको वृद्धि गर्दै जानु पर्ने देखिन्छ भने करप्रशासन र करदाता दुवै पक्षमा ब्यवसायिकता, ईमान्दारिता, पारदर्शिता, स्वच्छता र सदाचारिता कायम गर्न आवश्यक छ ।

● राजस्वको मौजुदा अवस्थाको विश्लेषण

चालु आ.व २०८०।०८१ मा आन्तरिक राजस्व संकलनको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	राजस्व संकेत नम्बर	राजस्वका क्षेत्रहरू	गत २०७८।८०को आम्दानि	आ.व एथार्थ	चालु आ.व २०८०।०८१को संसोधित अनुमान	आगामि आ.व २०८१।०८२	कैफियत
१.	११३१४	भूमि तथा मालपोत कर	६८१४६६।३८		७,१५,०००	७,४५,०००	

२.	१४६११	ब्यवसाय कर	१०,५००	२११००	३५०००	
३.	१४५२८	अन्य राजस्व	६२८०	६०८००	७०,०००	
	११३२२	बहाल विरौटि शुल्क	५८६५	७०००	१२०००	
	१४२१८	अन्य सेवा शुल्क	४६,३००	४७०००	५००००	
	११३२१	घर बहाल कर	६६,२६५।८६	७००००	८००००	
	१४२२१	न्यायिक समिति दस्तुर	१५००	२०००	२५००	
	१४२४५	नाता प्रमाणि दस्तुर	६६५०	६८५०	१५,०००	
	१४२४८	प्रमाणित शुल्क	५८१५०	६१०००	७२,०००	
	१४२२४	परिक्षा शुल्क	६४००	१४,६००	१५,०००	
	११३११	ब्यक्तिगत घटना दर्ता जरिवाना शुल्क	२७४७००	३०००००	३३००००	
	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	३३७७०७	४१२०००	५१००००	
		अन्य	१४,१८,०७४।५१	१५००००	२०००००	
जम्मा			२८,२६,८५८।८६	१८,६७,४५०	२१,३६,५००	

(ग) राजश्व नीतिहरू

गत आ.व. र चालु आ.व.समेतको राजश्वको असूली एवं अनुमान समेतलाई मध्यनजर गरि आगामी आ.व.२०८१।०८२ का लागि राजश्वका निम्न नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१.आ.व.२०७८।०८० मा लगाईएको एकीकृत सम्पतीकरलाई परिमार्जन सहित निरन्तरता दिइनेछ ।

२.करका दरमा बृद्धि गर्ने तर्फ भन्दा करका दायरा फराकिलो बनाउने तर्फ विशेष जोड दिइनेछ ।

३.गाउँपालिका भित्रका सबै किसिमका ब्यवसायहरूलाई करको दायरामा ल्याउदै ब्यवसाय करलाई राजस्वको मुख्य स्रोत अन्तर्गत ल्याइनेछ ।

४. कर सचेतना कार्यक्रम मार्फत सबै नागरिकमा कर तिर्ने बानीको विकास गरिनेछ ।

५. कर संकलन तथा प्रतिवेदन प्रणालीलाई सूचना प्रविधिमा आधारित गराइनेछ ।

६. राजस्व असूलीमा बढावा दिनका लागि सचेतनात्मक, प्रवर्द्धनात्मक एवम् दण्डात्मक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

७. स्थानीय उत्पादनमा आधारित (कृषिजन्य, पशुजन्य र रोजगार सिर्जनामा योगदान दिने) पेशा, ब्यवसायहरूलाई प्रवर्द्धन गर्न विशेष छुट दिइनेछ ।

ट.कर प्रशासन लाइ जवाफ देहि बनाउदै वडा कार्यालय विषयगत शाखा तथा अन्य क्षेत्र बाट उठाइने राजस्व लाइ स्वच्छ, पारदर्शि तथा उत्पादन मुखि बनाइनेछ ।

ट. वडा मा उठेको राजस्वलाइ ब्यक्ति स्वयंले चलाएको तथा अन्य ठाउमा लगानि गरेको पाइएमा कानून बमोजिम कारवाहि गरिने छ ।

१०. आ.व २०८१।०८२ म सुत्र मोड्युलमा आधारीत राजस्व मोड्युल प्रणाली लागु गर्दै राजस्व संकलन तथा राजस्व आमदानीलाइ थप चुस्त दुरुस्त तथा अनुममान योग्य बनाइने छ, जसका लागि राजस्व संकलन र राजस्व क्षेत्र बिस्तारका लागि कर्मचारीहरुलाइ पर्याप्त मात्रामा तालिम संचालनकालागि बजेट ब्यवस्थापन गरिने छ ।

(घ) करका आधारहरु

नेपालको संविधानले दिएको अधिकार, राजस्व सम्बन्धि अधिकार, कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा उल्लेख भए अनुसार करका आधारहरु तपसिल बमोजिम रहेका छन् :

- ✓ सम्पत्ति कर
- ✓ घरवहाल कर
- ✓ ब्यवसाय कर
- ✓ भूमि कर (मालपोत)
- ✓ जडिबुटि, कवाडी, र जीवजन्तु कर
- ✓ विज्ञापन कर
- ✓ बहाल बिटौरी शुल्क
- ✓ पार्किङ शुल्क
- ✓ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क
- ✓ सवारी साधन कर
- ✓ सेवा शुल्क दस्तुर
- ✓ पर्यटन शुल्क
- ✓ फोहोरमैला ब्यवस्थापन शुल्क

(ङ) आगामी आ.व.को लागि प्रस्तावित कर तथा गैर कर राजस्व दर

अनुसूचि-१

आ.व २०८१।०८२ को लागि प्रस्तावित करको विवरण र करका दरहरु

सि.नं.	आ.व २०७८/०७९ मा लागु हुने एकिकृत सम्पत्ति करको दर	चालु आ.व. ७९।०८० को दर	आ.व. २०८०/०८१को प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कैफियत
१.	१ देखि १ लाख सम्मको	५०	५०	गत आ.व.कै	
२.	१ लाख १ देखि २ लाख सम्मको	१००	१००		
३.	२ लाख १ देखि ३ लाख सम्मको	१५०	१५०		
४.	३ लाख १ देखि ४ लाख सम्मको	२००	२००		
५.	४ लाख १ देखि ५ लाख सम्म	२५०	२५०		
६.	५ लाख १ देखि ७ लाख सम्म	३००	३००		
७.	७ लाख १ देखि ८ लाख ५० हजार सम्म	३५०	३५०		
८.	८ लाख ५० हजार १ देखि १० लाख सम्म	४००	४००		
९.	१० लाख १ देखि १२ लाख ५० हजार सम्म	५००	५००		
१०.	१२ लाख ५० हजार १ देखि १५ लाख सम्म	५५०	५५०		
११.	१५ लाख १ देखि १७ लाख ५० हजार सम्म	६५०	६५०		
१२.	१७ लाख ५० हजार १ देखि २० लाख सम्म	७००	७००		
१३.	२० लाख १ देखि २२ लाख ५० हजार सम्म	१२००	१२००		
१४.	२२ लाख ५० हजार १ देखि २५ लाख सम्म	१३००	१३००		
१५.	२५ लाख १ देखि २७ लाख ५० हजार सम्म	१४५०	१४५०		
१६.	२७ लाख ५० हजार १ देखि ३० लाख सम्म	१६००	१६००		
१७.	३० लाख १ देखि ३२ लाख ५० हजार सम्म	१७५०	१७५०		
१८.	३२ लाख ५० हजार १ देखि ३५ लाख सम्म	१८५०	१८५०		

१९.	३५ लाख १ देखि ३७ लाख ५० हजार सम्म	१९००	१९००		
२०.	३७ लाख ५० हजार १ देखि ४० लाख सम्म	२०००	२०००		
२१.	४० लाख १ देखि ४२ लाख ५० हजार सम्म	२२५०	२२५०		
२२.	४२ लाख ५० हजार १ देखि ४५ लाख सम्म	२३५०	२३५०		
२३.	४५ लाख १ देखि ४७ लाख ५० हजार सम्म	२४००	२४००		
२४.	४७ लाख ५० हजार १ दे खि ५० लाख सम्म	२५५०	२५५०		
२५.	५० लाख १ देखि ५५ लाख सम्म	२७००	२७००		
२६.	५५ लाख १ देखि ६० सम्म	३०००	३०००		
२७.	६० देखि १ लाख ६५ सम्मको	३२५०	३२५०		
२८.	६५ लाख १ देखि ७० लाख सम्मको	३५००	३५००		
२९.	७० लाख १ देखि ७५ लाख सम्मको	३७५०	३७५०		
३०.	७५ लाख १ देखि ८० लाख सम्मको	४०००	४०००		
३१.	८० लाख १ देखि ८५ लाख सम्म	४२५०	४२५०		
३२.	८५ लाख १ देखि ९० लाख सम्म	४५००	४५००		
३३.	९० लाख १ देखि ९५ लाख सम्म	४७५०	४७५०		
३४.	९५ लाख १ देखि १ करोड सम्म	५०००	५०००		

यस भन्दा पछाडी प्रति ५ लाखमा रु २५०। का दरले थप एकीकृत सम्पत्तिकर लाग्ने छ ।

सम्पत्ति कर

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर रु. प्रति वर्ग मि.	प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कै
-------	-------	---------------	--------------------------	---------------	----------	----

१	पक्की घर	RCC ढलान घर	१५	२०		
२	पक्की घर	माटो र ढुंगाले बनेको तर प्लाष्टर गरिएको	१०	१५		
३	कच्ची घर	माटो र ढुंगाले बनेको जस्ता पाताको छाना भएको	५	८		
४	कच्ची घर	माटो र ढुंगाले बनेको जस्ता छाना नभएको	५	५		

एकीकृत सम्पत्ति कर लागू भएमा सोही बमोजिम हुने ।

अनुसूची २
भूमि, घर जग्गा कर (वार्षिक)

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर (प्रति रोपनी)	दर	पुष्टयाई	कैफियत
१	मालपोत कर	अवल	३०	३५	व्यवसायीकरण	
		दोयम	२५	३०		
		सीम	२०	२५		
		चाहर	१५	२०		

अनुसूचि-३
घर जग्गा बहाल कर

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	पदर	पुष्टयाई	कै
१	बहाल कर	कोठा वा घर भाडाको	१०%	१०%	साविक बमोजिमकै कर	
घर बहाल करका लागि विभिन्न व्यवसायीक प्रयोजनका लागि प्रति कोठाको न्यूनतम भाडा दर देहाय बमोजिम हुनेछ ।						
क.	(क) श्रेणीका मुख्य बजार क्षेत्रमा मटेला ठाँटबजार, र गाउँपालिका कार्यालय र वडा कार्यालय वरिपरिका क्षेत्र ।	आवास	१०००	१०००		
		पसल/व्यवसाय	१५००	१५००		
		घुम्ती	७००	७००		
ख.	(ख) श्रेणीका अन्य मुख्य क्षेत्र	आवास	५००	५००		
		पसल/व्यवसाय	१०००	१०००		
		घुम्ती	५००	५००		

अनुसूचि-४
व्यवसाय कर (वार्षिक)

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	दर	नबिकरण	कै
१.	गल्ला किराना पसल	थोक	०	१५००	७५०	

		खुद्रा	०	१०००	५००	
		कम पूंजी भएका किराना (१ लाख भन्दा कम)	०	५००	२५०	
२.	कपडा/फेन्सी/जुता चप्पल/व्याग, कस्टमेटिक पसल	थोक	०	१५००	७५०	
		खुद्रा	०	१०००	५००	
३	पार्लर तथा शैलुन व्यवसाय	पार्लर तथा कपाल काटने व्यवसाय	०	५००	२५०	
४	होटेल व्यवसाय	लजिड फुडिड सेवाको होटेल ।	०	१५००	७५०	
		मदिरा भएको रेष्टुरेण्ट तथा खाजा घर तथा होटल	० ०	४०००	२०००	
		खाना, होटेल	०	१०००	५००	
		चिया, नास्ता पसल	०	५००	२००	
५	उद्योग	ठूला	०	२५००	५००	
		मझौला	०	२०००	१००	
		साना	०	१०००	५००	
६	ढुंगा तथा गिट्टी, बालुवा, विक्री (प्रति टिप)	टेक्टर	०	३००		
		टिप्पर	०	१०००		
७	कटाई सिलाई	टेलरिड सुविधा	०	१०००	५००	
		साधारण सिलाई कटाई	०	५००	२५०	
८	मदिरा पसल	वितरक	०	११०००	५५००	
		थोक विक्रेता	०	५०००	२५००	
		खुद्रा विक्रेता	०	१५००	७५०	
९	औषधी, एगोभेट, आर्युवेदिक पसल	बढी पूंजी ५ लाख भन्दा बढी	०	३०००	१५००	
		कम पूंजी ५ लाख भन्दा कम	०	१५००	७५०	
१०	इलेक्ट्रोनिक पसल	बढी पूंजी ५ लाख भन्दा बढी	०	३०००	१५००	
		कम पूंजी ५ लाख भन्दा कम	०	१५००	७५०	
११	इलेक्ट्रोनिक व्यवसाय (हाउस वाइरिड समेत)	बढी पूंजी ५ लाख भन्दा बढी	०	३०००	१५००	
		कम पूंजी ५ लाख भन्दा कम	०	२०००	१०००	
१२	स्वास्थ्य सेवा	निजी क्लिनिक	०	३०००	१५००	
		पोलिक्लिनिक	०	१००००	५०००	
		सामुदायिक अस्पताल	०	१५०००	७५००	
१३	पेट्रोलियम पदार्थ	ग्याँस सिलिण्डर सब डिलर	०	१५००	७५०	
१४	हार्डवेयर, मेशिनरी, स्यानिटरी, मार्बल, स्टिल, अल्मुनियम	थोक	०	३०००	१५००	
		खुद्रा	०	२०००	१०००	

१५	भाँडा पसल	थोक	०	२०००	१०००	
		खुद्रा	०	१५००	७५०	
१६	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	थोक	०	१०००	५००	
		खुद्रा	०	५००	२५०	
१७	फलफूल तथा तरकारी पसल	थोक	०	५००	२५०	
		खुद्रा	०	२००	१००	
१८	पानी घट्ट	६ महिना भन्दा बढी चल्ने	०	१००	५०	
		६ महिना भन्दा कम चल्ने	०	५०	२५	
१९	वित्तीय क्षेत्र	वित्तीय संस्था, बैंक	०	५०००		
		बचत तथा ऋण सहकारी संस्था ।	०	२०००	१०००	
		मनि ट्रान्सफर, लघु वित्त	०	२०००	१०००	
२०	शैक्षिक संस्था दर्ता	निजी शैक्षिक संस्था दर्ता प्रा.वि.	०	१०,०००	५०००	
		निजी शैक्षिक संस्था दर्ता आ.वि.	०	२०,०००।	१००००	
२१.	शैक्षिक संस्था (निजी) कक्षा थप	प्रति कक्षा संख्या	०	२,०००		
	शैक्षिक संस्था (सामुदायिक) कक्षा थप	प्रति कक्षा संख्या	०	१,०००		
२२.	मिल	कुटानी पिसानी	०	५००	२५०	
		कुटानी, पिसानी, पेलानी	०	१०००	५००	
२३.	सुनचाँदी पसल	गरगहना निर्माण तथा खरीद विक्री	०	५०००	२५००	
२४.	मर्मत पसल	मोटरपार्टस विक्री मर्मत	०	२०००	१०००	
२५.	पेन्टर पसल	साइनवोर्ड लेख्ने तथा पेन्टिङको काम गर्ने ।	०	५००	२५०	
२६.	निर्माण व्यवसाय	(घ) वर्गको निर्माण व्यवसाय दर्ता शुल्क ।	०	१००००		
		निर्माण व्यवसाय नवीकरण सूचिकृत ।	०	५०००		
२७.	नर्सरी	नर्सरी दर्ता	०	५००		
		नवीकरण	०	२००		
२८.	भोला कुम्लाको व्यापार	पटके शुल्क प्रति कुम्ला (रसिद अनिवार्य गाउँपालिका भर १५ दिनसम्म लागू हुने)	०	१०००		
२९.	गाउँपालिकाभित्र अन्य ठाउँबाट विक्री गर्ने वा व्यवसायिक प्रयोजनका लागि ल्याइने ब्रोइलर कुखुरा ।	प्रति कुखुरा	०	५		
३०	टेन्ट हाउस	उच्च स्तर	०	१०००	५००	
		न्यून स्तर	०	८००	४००	
३१	कानून अधिवक्ता		०	१०००		

३२	बीमा एजेन्ट		०	१०००		
३३	लेखापढी व्यवसाय		०	१०००		
३४	लेखापरीक्षण	(ग) वर्ग	०	१०००		
		(घ) वर्ग	०	८००		
३५	ढुवानी फर्म	सामान्य	०	५००		
		कम्पनी	०	८००		
३६	नापी व्यवसाय		०	२०००	१०००	
३७	अन्य नतोकिएको व्यवसाय	यस ऐनमा नतोकिएको बाहेक	०	१०००	५००	
३८	टोल विकास संस्था दर्ता तथा बाल क्लब दर्ता			५००	२५०	

अनुसूचि-५
जडिबुटि कर, कवाडी र जीवजन्तु कर

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कै
१	जडिबुटी	टिमुर, पखान वेद, काउलो लगायत सबै प्रकारका जडिबुटीको प्रति क्विन्टल	रु.१०	रु.१०		
२	काठ	प्रति क्यू फिट (गाउँपालिका भित्र)	०	रु.१०		
		प्रति क्यू फिट (गाउँपालिका बाहिर निकासी गर्दा)	१०	रु.२०		
३	कवाडी माल	सिसा,कागज,बोतल,प्लास्टिक प्रति किलो ।	०	०।५ प्रतिशत		
४	खोटो	प्रति लिटर, प्रति किलो ।	५	रु.५		
५	जीवजन्तु कर	खसी, बाखा सानो र प्रति गोटा (३० केजी भन्दा माथि)	०	रु.२०		
		राँगा, भैसी प्रति गोटा	०	रु.२००		
		कानुनले निषेध गरिएका बाहेक अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड,सिड,छाला,प्यांख कूल मूल्यको	०	२ प्रतिशत		
६	सेलेट	प्रति घन मिटर	५०००	१००		
७	दाउरा	प्रति ट्याक्टर	५००	१००		
८.	अलैची मसलाजन्य	प्रति कि.ग्रा.	०	२		
सि.न.	रा	विवरण	दर रु		कैफियत	
१		जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर साना व्यवसाय (वार्षिक तीन लाख सम्म कारोबार भएको)	५००			
२		जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर ठुलो व्यवसाय (वार्षिक तीन लाख भन्दा बढी कारोबार भएको)	२०००			

अनुसूचि-६
सवारी साधन कर
(प्रदेश कानून बमोजिम)

अनुसूचि-७
विज्ञापन कर
(सार्वजनिक स्थलमा विज्ञापन वा साइन बोर्ड राखे बापत) (वार्षिक)

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कै
१	होडिड बोर्ड	प्रति वर्ग फिट	०	५०		
२	रंगिन विज्ञापन	प्रति वर्ग फिट	०	२५		
	अन्य पोष्टर पम्पलेट	प्रति वर्ग फिट	०	१०		

अनुसूचि-९
बहाल विटौरी शुल्क

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कै
१.	मेला महोत्सव	प्रति दिन	०	५००		
२.	टहरा बनाई सार्वजनिक जग्गा बहाल (मुख्य बजार क्षेत्र)	वार्षिक प्रति वर्ग मि.	०	१०		
३	टहरा नबनाई सार्वजनिक जग्गा बहाल (मुख्य बजार क्षेत्र बाहेक)	वार्षिक प्रति वर्ग मि.	०	५		
४	सार्वजनिक स्थलमा ढुंगा, गिट्टी, बालुवा थुपारे बापत	प्रति दिन	०	२		

अनुसूचि-१०
पार्किङ शुल्क
(तोकिएको पार्किङ क्षेत्रमा मात्र)

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कै
१	सवारी साधन दुई पांग्रे	प्रति घण्टा	०	५		
२	सवारी साधन चार पांग्रे	प्रति घण्टा	०	१०		
नोट :- सरकारी सवारी साधनलाई पार्किङ शुल्क नलाग्ने ।						

अनुसूचि-१२
सेवा शुल्क दस्तुर

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कै
१ २	सिफारिस तथा प्रमाणित शुल्क । सिफारिस	नाता प्रमाणित ।		२५०		
		नाता प्रमाणित अंग्रेजी		३५०		
		जन्म मिति प्रमाणित ।		२५०		
		विवाहित सिफारिस ।		२५०		
		अविवाहित सिफारिस ।		२५०		
		घर सिफारिस		२५०		
		व्यक्तिगत र पारिवारिक विवरण ।		२५०		
		जीवितसंगको नाता प्रमाणित ।		२५०		
		मृतकसंगको नाता प्रमाणित		२५०		
		हकवाला वा हकदार		२५०		
		कागज वा मन्जुरीनामा		२५०		
		जग्गा मूल्यांकन सिफारिस प्रमाणित ।		२५०		
		आर्थिक अवस्था कमजोर, विपन्नता ।		२५०		
		संरक्षक प्रमाणित ।		२५०		
		जग्गाको चार किल्ला		५००		
		नाम, थर, जन्म मिति एकै हो भन्ने प्रमाणित ।		२५०		
		आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता ।		२५०		
		अंग्रेजी माध्यममा सिफारिस वा प्रमाणित ।		३५०		
		अपांग सिफारिस ।		०		
		नाबालक परिचय पत्र ।		५०		
		व्यक्तिगत संरक्षक ।		५०		
		संस्थागत संरक्षक ।		१५०		
		नागरिकता सिफारिस ।		१५०		
		नागरिकता प्रतिलिपि		२००		
		छात्रवृत्ति		३००		
		मोही लगत कट्टाको		३००		
		व्यापार व्यवसाय बन्द भएको वा नभएको		३००		
		मिलापत्रको कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस ।		३००		
		निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार		०		
पूर्जामा पक्की घर कायम		५००				

		गर्न सिफारिस ।			
		पूजामा कच्ची घर कायम गर्न सिफारिस		३५०	
		अस्थायी, स्थायी बसोबास सिफारिस ।		२००	
		जग्गा दर्ता सिफारिस		३००	
		जग्गा धनी पूजा हराएको		३००	
		कित्ताकाट गर्न ।		३००	
		नामसारी गर्न ।		३००	
		राजिनामा ।		५००	
		बकसपत्र ।		५००	
		सर्जिमिन मुचुल्का		३५०	
		जग्गाको हक भोग		३००	
		अंशवण्डा		५००	
		घर बाटो सिफारिस		३००	
		उद्योग ठाउँ सारी गर्न		३००	
		विद्यालय खोल्न सिफारिस		५००	
		विद्यालय कक्षा कोठा थप्न (प्रति कक्षा)		५००	
		विद्यालय ठाउँ सारी गर्न		५००	
		धारा जडानको लागि सिफारिस		२५०	
		विद्युत जडानको लागि		२५०	
		संस्था दर्ता सिफारिस		५००	
		कक्षा ८ को मार्कसिट प्रतिलिपि		५००	
		शिक्षक सरुवा सहमती/अनुमती (मा.वि.)		१५००	
		शिक्षक सरुवा सहमती/अनुमती (आ.वि.)		१०००	
		उद्योग दर्ता सिफारिस ठूला उद्योग		८००	
		उद्योग दर्ता सिफारिस मझौला उद्योग		५००	
		उद्योग दर्ता सिफारिस साना उद्योग		३००	
		उद्योग दर्ता सिफारिस लघु उद्योग		२५०	
३	सेवा शुल्क	स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क ।		०	
		पशु सेवामा प्रति पशु		रु.१०	
		कृषि सेवा शुल्क		रु.१०	
		कृषि र पशु समूह दर्ता शुल्क		५००	

		समूह नवीकरण शुल्क		३००		
४	व्यक्तिगत घटना दर्ता जरिवाना शुल्क (३५ दिनभित्र निःशुल्क)	जन्म दर्ता		२००	प्रतिलिपी रु. २००।	
		मृत्यु दर्ता		२००		
		विवाह दर्ता		२००		
		बसाइसरी आउने		२००		
		बसाइसरी जाने		२००		
		सम्बन्ध विच्छेद		२००		
५	न्यायिक समिति दस्तुर ।	निवेदन पेश गर्दा		३००		
		प्रति उत्तर पत्र पेश गर्दा		१५०		
		मेलमिलाप दस्तुर		३००		
		नक्कल प्रति पाना		२०		
६	भाडा	गा.पा. हल(सरकारी कार्यालयको लागी)		१५००		
		गा.पा. हल(सरकारी कार्यालयको लागी)		२५००		
		वडा हल		१०००		

आ.व.२०८०।०८१ को नक्सा पास दस्तुर

सि.नं.	घरको वनावट	मुख्यवजार (मटेला) सडकको दायाँ बाँया नयाँवन्ने घरको प्रतिवर्ग फिट (रु.)	पिच सडकको दायाँबायाँ घरको प्रतिवर्ग फिट	अन्य सडक वा ठाँऊमा वन्ने घरको प्रतिवर्ग फिट (रु.)
१	१.आर.सि.सि.ढलान			
	क.भुईतला	२१०	११७५	११
	ख.प्रथम तला	२१३	११८०	११६०
	ग.दोश्रो तला सो भन्दामाथि	२१४	२१२	११९
	२.लोड वियरिड वनावटको ढलान			
२	क.भुईतला	११९	११७	११२
	ख.प्रथम तला	२१२	११२	१९
	ग.दोश्रो तला सो भन्दामाथि	२१३	२११	११७५
३	३.ईटालाई सिमेन्ट मसला जोडाई गरी वनेको जस्ता पाता छाना भएको ।			
	क.भुईतला	११२	१८५	१६०
	ख.प्रथमतला	२११	१११	१८५

	ग.दोश्रो तला सो भन्दामाथि	२।२	१।६५	१।२
४	नक्सापास निवेदन फाराम रु.५००।	रु.५००		
	नक्सापास गर्दा रेखांकन (ले आउट) शुल्क			
	क.६५ वर्ग मि.सम्म	रु. ७००।००		
	ख.६६ वर्ग मि.देखी ९० वर्ग मि.सम्म	रु. १०००।		
५.	ग.९१ वर्ग मि.देखी ११५ वर्ग सम्म	रु. १२००।		
	पुराना घर अभिलेखिकरण दस्तुर	रु.१५००		

**अनुसूची-१३
पर्यटन शुल्क**

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	प्रस्तावित दर	पुष्टयाई	कै
१	दृश्यावलोकन	स्वदेशी प्रति दिन	०	१०		
		विदेशी प्रति दिन	०	१००		
२	अध्ययन भ्रमण	स्वदेशी प्रति दिन	०	१०		
		विदेशी प्रति दिन	०	१००		

नोट :- स्वदेशी विद्यार्थीलाई ५० प्रतिशत छुट । अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक, अति विपन्न व्यक्तिलाई प्रमाणका आधारमा निःशुल्क ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क

सि.न.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	प्रस्तावित दर (वार्षिक) रु.	पुष्टयाई	कै
१	होटल व्यवसाय	वार्षिक	०	५००		
२	पसल	वार्षिक	०	२००		
३	घरबाट निस्कने फोहोर	वार्षिक	०	१००		

नोट :- तोकिएको स्थान बाहेक जथाभावी फोहोर गर्ने, थुपार्ने कार्य गरेमा कानून बमोजिम थप जरिवाना गरिने ।

छ) निष्कर्ष तथा सुझावहरू :-(नेपालको संविधानको एकल अधिकार सुची भित्र रहेको (अनुसूची-८) तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ (घ) मा उल्लेख भए अनुसार न्यक्तिको चल, अचल सम्पत्तिमा लाग्ने मालपोत, घरजग्गा, सम्पत्ति कर, वहालबाट हुने आम्वानी कर, न्यवसाय कर र सिफारिस

लगायतका दस्तुरबाट स्थानीय तहले एकल रूपमा आम्दानी प्राप्त गर्न सक्ने ब्यवस्था छ भने वन रोयल्टी, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, मनोरन्जन कर, सवारी साधन कर लगायतका करहरू प्रदेश सरकारसँग सयुक्त रूपमा आम्दानी गर्न सक्ने ब्यवस्था छ ।

स्थानीय सरकार संचालनमा आएपछि यस निकायको राजस्व आम्दानी विगतका आ.व. मा सकारात्मक दिशातर्फ बढेको भएता पनि यस ब्यवसायिक कर तथा पहिचान भएका कर तथा अन्य असूल हुनुपर्ने कर असूल समेत भएको देखिदैन । साथै गाउँपालिका भित्रका सबै किसिमका पेशा तथा ब्यवशाय गर्ने ब्यवशायीहरूलाई करको दायरामा आबद्धता गर्न नसकिएकाले करको दायरा कम भएको देखिन्छ । आगामी दिनमा कर प्रणाली र आम्दानीलाई थप ब्यवस्थित गर्न गाउँपालिकाको तर्फबाट केही सुधारोन्मुख कदमहरू चालेको खण्डमा गाउँपालिकाको आन्तरिक आयमा बढोत्तरी हुनुका साथै देशकै कर प्रणाली प्रशासनमा टेवा पुग्ने निष्कर्ष समितिको रहेको छ । जसका लागि देहायका सुझावहरू दिएका छौं ।

- ✓ सबै किसिमका गाउँपालिका भित्रका ब्यवसायीहरूलाई अनिवार्य ब्यवसाय दर्ता गर्ने ।
- ✓ कर प्रणालीमा सुधार गर्न नवीनतम सुचना प्रविधि अवलम्बन गर्ने ।
- ✓ पालिकामा दर्ता भएका सबै प्रकारका ब्यवसायीलाई नवीकरण गर्दा कर चुक्ताको प्रमाण पत्र अनिवार्य गर्ने ।
- ✓ कर चेतना अभिवृद्धिका लागि प्रवर्द्धनात्मक, सचेतनात्मक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- ✓ निर्यात प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण गर्ने ।
- ✓ वन तथा जडिबुटी पैठारीमा इलाका वन तथा डिभिजन वन र प्रदेशसँग समन्वय गर्ने ।
- ✓ राजस्व आम्दानीको मासिक विवरण प्रकाशन गर्ने ।
- ✓ कर प्रशासन, ब्यवस्थापन लगायतका राजस्वसँग सम्बन्धित तीनवटै सरकारले तर्जुमा गरेको कानुनको कार्यान्वयन गर्न प्रवर्द्धनात्मक र दण्डात्मक नीति अवलम्बन गर्ने ।
- ✓ स्थानीय उत्पादन र रोजगारीमा टेवा पु-याउने उद्योग, ब्यवसायलाई निश्चित अवधिसम्म कर छुटका साथै प्रवर्द्धन गर्ने ।
- ✓ गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८ बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका ब्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै किसिमको कर छुट नदिने ।
- ✓ ब्यवसाय कर लाइ कर राजस्वको अभिन्न अंगको रूपमा प्राथमकतामा राख्दै आगामि आ.व देखि यो कर राजस्वलाई पूर्ण रूपमा लागु गर्ने ।
- ✓ कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास गर्ने ।
- ✓ सुचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाहमा जोड दिने ।

उल्लेखित सुझावहरूलाई समयसापेक्ष कार्ययोजना सहित क्रियाकलापमा रूपान्तरण गरी ब्यवहारमा अवलम्बन गरेमा गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्व चलायमान भई वृद्धि हुनेछ भन्ने अपेक्षा समिति माफर्त गरेको छौं ।

राजस्व परामर्श समिति सदस्यहरू :-

उपाध्यक्ष श्री मिना कुमारी रोक्याय	- संयोजक
प्र.प्र.अ समिक्षा सोमै	- सदस्य
वडा अध्यक्ष श्री लाल बहादुर जि.सी	-सदस्य
का.पा. सदस्य श्री देउमा सुनार	-सदस्य

उद्योग बाणिज्य संघ चिंगाडगाउपालिका प्रतिनिधि	—सदस्य
घरेलु तथा साना उद्योग संस्था प्रतिनिधि	—सदस्य
राजस्व शाखा प्रमुख तथा प्रतिवेदक श्री कैलाश गौतम	—सदस्य

आज मिति २०८०।०२।२८ गते ४ बजे बुधवार का दिन यस चिंगाड गाउपालिकाका उपाध्यक्ष एवं स्थानीय तह राजस्व परामर्श समितिका संयोजक श्री मिना कुमारी रोक्या ज्यूको अध्यक्षतामा बैठक बसी देहाय बमोजिम गर्ने निर्णय गरियो ।

उपस्थिती :

उपाध्यक्ष श्री मिना कुमारी रोक्या	— संयोजक
प्र.प्र.अ श्री समिक्षा सोमै	— सदस्य
वडा अध्यक्ष श्री लाल बहादुर जि.सी	—सदस्य
का.पा. सदस्य श्री देउमा सुनार	—सदस्य
उद्योग बाणिज्य संघ चिंगाड गाउपालिका प्रतिनिधि (महेश जि.सी)	दस्य
घरेलु तथा साना उद्योग संस्था प्रतिनिधि (डम्बर बहादुर राना)	—सदस्य
राजस्व शाखा प्रमुख श्री कैलाश गौतम	—सदस्य सचिब

आमन्त्रित :

श्री शेर बहादुर बुढा	— प्रशासन सहायक
श्री सुबास बि.सी	—जिन्सी सहायक
श्री प्रेम बहादुर राना	— योजना शाखा प्रमुख

प्रस्तावहरू :

१. कुल अनुमानित राजस्व
२. राजस्व परामर्श प्रतिवेदन

निर्णय नं. १ मा आगामी आ.ब २०८१।०८२ मा चिंगाड गाँउपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा संधिय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण अनुदान र राजस्व बाडफाड तथा गाउँपालिकाको आन्तरिक आय र मौज्जात समेतको कुल अनुमानित राजस्व तपशिल बमोजिम अनुमान स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिमा पेश गर्ने सर्वसम्मत निर्णय पारित गरियो ।

तपशिल :

१) संधिय अनुदान तर्फ

- क) नेपाल सरकार राजस्व बाडफाँड रु. ८,८३,०००००।
- ख) नेपाल सरकार वित्तिय समानिकरण रु .८,००,००,०००।
- ग) नेपाल सरकार विशेष अनुदान रु. ५०,०००००
- घ) संधिय शसर्त अनुदान रु. १०,६०,०००००

२) प्रदेश तर्फ

- क) सवारी साधन कर रु. ८,७०८६१।
- ख) वित्तिय समानिकरण अनुदान प्रदेश सरकार रु. ८५,२६,०००।
- ग) प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान चालु रु. २३,३६०००
- घ) प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान पूजिगत रु.१,७८,०००००।
- ३) अनुमानि मौज्जात रु. ५०,००,०००।
- ४) अनुमानित आन्तरिक आय रु. २१,३६,५००।

जम्मा : संधिय शसर्त अनुदान, विशेष अनुदान, प्रदेश शसर्त अनुदान बाहेक रु. १८,४८,४३,३६१ - कार्यक्रम बाडफाँड तथा बजेट निर्माणका लागि तोकिएको बजेट सिमा निर्धारण

निर्णय नं. २ मा यस चिंगाड गाउपालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र आन्तरिक आय बढाउनको लागि तपशिलका सुझाव तथा अनुसुची सहित राजस्व परामर्श प्रतिवेदन आ.ब २०८१।०८२ का लागि स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समितिमा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।